แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

สืบเนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดจุดเน้นในการเร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาด้วยการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับ และเห็นว่าการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะช่วยแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียน เป็นการสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในระดับสถานศึกษาทุกเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจัดทำเอกสารแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสำคัญของการอ่าน งานบริการของห้องสมุดโรงเรียน แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แนวการคัดเลือกสื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้นำเอกสารฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน และขอขอบคุณคณะผู้จัดทำเอกสารรวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ที่ให้ข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเอกสารนี้ จนทำให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

(นายอัมพร พินะสา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	ความสำคัญของการอ่าน	๑
บทที่ ๒	งานบริการของห้องสมุดโรงเรียน	๒
บทที่ ๓	แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน	๔
บทที่ ๔	กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	๗
บทที่ ๕	แนวการคัดเลือกสื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	๒๓
บทที่ ๖	บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	๒๘
เอกสารอ้างอิง		๓๐
ภาคผนวก		๓๑
	- วิสัยทัศน์ หลักการ และเป้าหมายของห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	- เป้าหมายการอ่าน	
	- ตัวอย่างบันทึกการอ่าน	
	- แบบสรุปสถิติการอ่านของนักเรียน	
	- แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรม	
คณะทำงาน		๔๒

บทที่ ๑ ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่สำคัญ นับตั้งแต่มนุษย์รู้จักประดิษฐ์ตัวหนังสือ จดบันทึกเหตุการณ์ความรู้ต่าง ๆ ไว้จนพัฒนามาเป็นหนังสือจำนวนมากมาย ด้วยหนังสือคือแหล่งรวมข้อมูล องค์ความรู้ ประสบการณ์ ความคิดต่าง ๆ มีทั้งความรู้และสาระบันเทิง บันทึกในรูปแบบเอกสาร การอ่านจึงให้ทั้งความรู้และความบันเทิง ผู้ที่อ่านหนังสือมากจึงเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากหนังสือมาก เพราะคนอ่านหนังสือย่อมได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากหนังสือมากกว่าคนไม่ชอบอ่านหนังสือ คนที่อ่านหนังสือจึงถือว่าป็นคนที่พัฒนาตนอยู่เสมอ เติมพลังให้ชีวิตให้มีกำลังมากขึ้น มีความแข็งแรงทางจิตใจและสติปัญญามากขึ้น จะเป็นคนที่สมบูรณ์มากขึ้น ดังนั้น การอ่านอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดเป็นคุณลักษณะหรือนิสัยของผู้เรียนตั้งแต่วัยเรียน

ในห้วงเวลาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ผ่านมา ผู้เรียนเรียนอยู่ที่บ้านผ่านระบบออนไลน์ สามารถเข้าถึงสื่อการอ่านได้น้อยและไม่หลากหลาย ความสนใจการอ่านหนังสือจึงน้อยลง ทำให้ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม อาจได้รับการพัฒนาอย่างไม่เต็มศักยภาพ และไม่เป็นไปตามช่วงวัย การฝึกฝนการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียน รักการอ่านและมีทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ฟื้นฟูความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่หายไปได้ และสามารถใช้ความรู้จากการอ่านมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนได้ ทั้งนี้ การพัฒนาผู้เรียนให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องได้รับการแนะนำจากผู้ใกล้ชิด คือ ผู้ปกครอง และครูในการให้กำลังใจตลอดจนช่วยแก้ไขเมื่อเด็กมีปัญหาในการอ่าน รวมทั้งจัดเวลา โอกาส และสถานที่ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการอ่านของเขาอย่างพอใจและมีความสุข โดยไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ โดยครูที่โรงเรียนนั้นจะเป็นผู้ใกล้ชิดผู้เรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียน จึงควรพัฒนาผู้เรียนของตนเองให้เกิดการพัฒนาการด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง ตามกำลังความสามารถของผู้เรียน โดยผ่านการแนะแนว แนะนำ ทำกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รู้จักหนังสือ เพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือ **ดังนั้น ห้องสมุดโรงเรียนและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของบรรณารักษ์ จึงถือว่ามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูประจำวิชาต่าง ๆ ในการฟื้นฟู เสริมสร้าง และพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ ให้กับผู้เรียนเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ในห้องเรียน**

แนวทางการส่งเสริมการอ่าน

ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการอ่าน โดยกำหนดช่วงเวลาสำหรับการอ่าน ของผู้เรียนทั้งโรงเรียน ระดับชั้นเรียนหรือห้องเรียน โดยอาจเป็นช่วงเวลาเดียวกัน หรือคนละช่วงเวลา นอกเวลาเรียน อย่างน้อยวันละ ๒๐ นาที

๒. ส่งเสริมการนำหนังสือมาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๓. พัฒนาการอ่านของผู้เรียนตามความพร้อมและศักยภาพการอ่านของผู้เรียน ตั้งแต่อ่านออก อ่านคล่อง อ่านรู้เรื่อง อ่านเป็นและอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

บทที่ ๒ งานบริการของห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียน เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็นจะต้องจัดให้มีในโรงเรียนทุกระดับ เพราะห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอน กิจกรรมนอกหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อีกทั้งยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มาศึกษาหาความรู้ เรียนรู้วิทยาการต่างๆ ด้วยตนเอง ที่ให้ประโยชน์ทั้งด้านความรู้และความเพลิดเพลิน เป็นแหล่งพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ คือ นิสัยสนใจใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นนิสัยสำคัญที่จะทำให้เป็นผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นนิสัยที่โรงเรียนต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้น การที่โรงเรียนมีห้องสมุดที่ดี มีบริการที่ดี ย่อมมีโอกาสที่จะสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียนได้ โดยงานบริการห้องสมุดถือเป็นหัวใจของงานห้องสมุด เพราะเป็นงานที่จะทำให้มีผู้เรียนและครูมาใช้บริการห้องสมุดมากขึ้น และจะช่วยให้การเรียนการสอนดีขึ้น

งานบริการห้องสมุด ได้แก่ การให้อ่านและให้ยืมโดยเสรี การตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า แนะนำและช่วยเหลือในการอ่าน รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่างๆ ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาจะมีครูทำหน้าที่บรรณารักษ์เพียงคนเดียว แต่สามารถจัดบริการที่ดีให้แก่ผู้ใช้ได้โดยอาศัยความร่วมมือจากคณะกรรมการห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยครูประจำวิชาต่างๆ และจัดหาผู้เรียนช่วยงานห้องสมุดเป็นยุวบรรณารักษ์ในการปฏิบัติงานด้านนี้

บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการในห้องสมุดควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. มีความยินดีช่วยเหลือผู้อื่น

๒. ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำให้ผู้ต้องการความช่วยเหลือรู้สึกสบายใจ ไม่กระดาก

๓. พร้อมที่จะรับฟังผู้อื่นพูด ไม่แย่งพูด

๔. ไม่วางตนข่มผู้อื่น ไม่ทำให้ผู้ใช้บริการรู้สึกว่าเป็นผู้ด้อยความรู้

๕. มีความอดทน ไม่ท้อถอยง่าย ๆ

๖. มีปฏิภาณไหวพริบ คาดคะเนความต้องการของผู้ขอความช่วยเหลือได้ คนบางคนไม่ทราบแน่ว่าตนเองต้องการอะไร บางคนทราบแต่ไม่สามารถอธิบายได้

๗. มีความทรงจำดี จำได้ว่า บุคคลที่เคยมาติดต่อขอความช่วยเหลือแล้วเป็นผู้สนใจเรื่องอะไร มีความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงไร และควรจำเรื่องราวเกี่ยววัสดุสารนิเทศในห้องสมุดได้ดี

๘. ช่างสังเกต รู้สึกทันทีว่า ผู้มาติดต่อเกิดความอึดอัดใจหรือไม่

๙. มีความอยากเรียนอยากรู้อยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเป็นนิสัย

๑๐. ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น สิ่งใดที่ไม่รู้ก็รับว่าไม่รู้และต้องขวนขวายพยายามให้รู้เท่าที่จะทำได้

๑๑. ไม่พยายามแสดงว่าเป็นผู้รอบรู้ไปทุกอย่าง สิ่งใดที่ไม่รู้และตอบไม่ได้ก็รับว่าไม่รู้ ไม่แกล้งทำเป็นรู้

ทั้งนี้ ในฐานะที่ห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ที่สนับสนุนการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ครูบรรณารักษ์และคณะกรรมการห้องสมุดควรจัดกิจกรรมของห้องสมุดเป็นครั้งคราวเพื่อส่งเสริมการอ่าน การค้นคว้า การใช้ห้องสมุด และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมของห้องสมุดแบ่งได้ ๔ ประเภท ได้แก่

๑. กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อาทิ การแนะนำการใช้ห้องสมุด การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด การนำชมห้องสมุด การอบรมยุวบรรณารักษ์ เป็นต้น

๒. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นกิจกรรมที่จูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการอ่าน และเกิดนิสัยรักการอ่าน อาทิ การเล่านิทาน การเสนอหนังสือ การตอบปัญหาจากหนังสือ การใช้เกมนำไปสู่การอ่าน การแสดงนาฏกรรม เช่น การแสดงละคร การแสดงหุ่น เป็นต้น

๓. กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนครูประจำวิชาต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านการสร้างเสริมการเรียนรู้ การทบทวนและการฟื้นฟูองค์ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะและเจตคติ และให้ผู้เรียนนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเล่านิทาน การจัดนิทรรศการ การประกวด การแข่งขัน การตอบปัญหา การโต้วาที การวาดภาพระบายสี การสาธิตแนะนำหนังสือ เกมการศึกษา เป็นต้น

๔. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไปและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อเสริมความรู้และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้บริการ อาทิ การจัดสัปดาห์ห้องสมุด การจัดป้ายนิเทศเสริมความรู้ การจัดนิทรรศการ การฉายสื่อมัลติมีเดีย การสาธิตภูมิปัญญาไทย

การจัดกิจกรรมห้องสมุดแต่ละกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่รูปแบบการจัดกิจกรรมอาจจะเหมือนกัน เช่น การจัดนิทรรศการจะใช้กับกิจกรรมห้องสมุดได้ทุกประเภท ไม่จำกัดว่าเป็นกิจกรรมส่งเสริมความรู้การใช้ห้องสมุด หรือกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หรือกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน หรือกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไปและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น ก่อนจัดกิจกรรมครูบรรณารักษ์จำเป็นต้องศึกษารูปแบบของการจัดกิจกรรมและเลือกรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว ควรสรุปเชิญชวนให้อ่านหนังสือทุกครั้ง เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด ตลอดจนรู้จักเลือกหนังสือมาอ่านตามความต้องการหรือความสนใจของตนเองได้

แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

บทที่ ๓

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียน จะช่วยลดความเครียด ความวิตกกังวลในการเรียน ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้เห็นประโยชน์และสร้างทัศนคติเชิงบวกกับการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึง มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ผ่านการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะสังคม คุณลักษณะ และอารมณ์ของผู้เรียนได้ **ครูบรรณารักษ์ ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ควรวางแผนร่วมกันเพื่อฟื้นฟู ทบทวน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่สร้างสภาพการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ทั้งร่างกายและสมอง** ฝึกปฏิบัติจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับช่วงวัย เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ สอดคล้องกับตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อาจจัดในลักษณะชมรมต่าง ๆ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ภาษาไทยจัดเป็นชมรมภาษาไทย มีครูภาษาไทยและครูบรรณารักษ์เป็นแกนนำให้คำปรึกษา ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกชมรมเป็นผู้จัดกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การทายปัญหา ทายปัญหาสุภาษิต เกมต่าง ๆ หากเป็นการประกวด ครูจะเป็นผู้จัดตามวาระโอกาส เช่น การประกวดการอ่านทำนองเสนาะ การประกวดเรียงความ คำขวัญ การแต่งเรื่องจากภาพ การประกวดการวาดภาพจากนิทาน เป็นต้น โดยการเลือกกิจกรรมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทั้งวาระและโอกาสที่จะจัด อาจจัดทำอย่างสม่ำเสมอหรือเป็นครั้งเป็นคราว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย

- เล่านิทาน
- ประกวดการอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง
- ประกวดเรียงความ / คำขวัญ / คัดลายมือ
- ประกวดคำประพันธ์ (กลอนสุภาพ กาพย์ โคลงสี่สุภาพ)
- แข่งขันตอบปัญหาภาษาไทย
- แข่งขันเปิดพจนานุกรม

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์

- เกม SUDOKU
- ตอบปัญหาคณิตศาสตร์
- แข่งขันคิดเลขเร็ว

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
- โครงงานวิทยาศาสตร์ (การทดลอง / สิ่งประดิษฐ์)

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- ประกวดการเล่านิทานธรรมะ
- ประกวดมารยาท / การกราบ / การสวดมนต์
- ตอบปัญหาธรรมะ
- ปริศนาคำทาย
- ประกวดเรียงความวันสำคัญทางพระพุทธศานา ศาสนาต่างๆ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

- เกม
- ตอบปัญหาสุขภาพและกีฬา
- การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการกีฬา เช่น เอเชียนเกมส์ ซีเกมส์ กีฬาโอลิมปิค

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปะ

- ประกวดออกแบบงานศิลปะที่ทำด้วยวัสดุต่างๆ
- ประกวดการวาดภาพประกอบเรื่อง
- แสดงละครจากหนังสือ
- วรรณคดีปริทัศน์
- รวบรวมบทเพลงที่น่าสนใจ

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การงานอาชีพ

- ประกวดงานประดิษฐ์
- ประกวดการแกะสลัก
- สาธิต เช่น สาธิตการประกอบอาหารจากตำราทำกับข้าว
- ประกวดต้นไม้

ฯลฯ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

- ร้องเพลงภาษาอังกฤษ
- เล่านิทานภาษาอังกฤษ / เล่าเรื่องจากภาพ
- ละครภาษาอังกฤษ
- ตอบปัญหาภาษาอังกฤษ
- โต้วาทีภาษาอังกฤษ

ฯลฯ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการเตรียมพร้อมและคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

๑. ครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรศึกษา เตรียมพร้อมทั้งในด้านวิธีการดำเนินการ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุตามเป้าหมาย และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องนิสัยรักการอ่านด้วย

๒. ครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านควรร่วมมือกับครูประจำวิชาต่างๆ เก็บรวบรวมข้อมูลด้านการอ่านของผู้เรียนรายบุคคล และหรือ ความต้องการในการฟื้นฟูและพัฒนา เพื่อที่จะจัดกิจกรรมสนองกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

๓. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ต้องเป็นกิจกรรมที่เร้าใจท้าทายความสนใจความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีความสุข และเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เหมาะสมกับช่วงวัย ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

๔. การจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดที่มีหนังสืออย่างเพียงพอ จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าสู่บรรยากาศของการอ่านและได้ใกล้ชิดกับหนังสือมากยิ่งขึ้น เช่น จัดนิทรรศการหนังสือในโอกาสต่าง ๆ จัดกิจกรรมเพื่อเชิญชวนให้อ่านหนังสือสม่ำเสมอ ฯลฯ

ทั้งนี้ โรงเรียนจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกทางหนึ่งในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับผู้เรียนให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน บทที่ ๔

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมาย และเป้าหมายการพัฒนา จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เรียนรู้อย่างเพลิดเพลิน ครูบรรณารักษ์ หรือครูประจำวิชาสามารถนำตัวอย่างกิจกรรมจากเอกสารฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุง หรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้กิจกรรมน่าสนใจ แปลกใหม่ และปฏิบัติได้จริง

การเล่านิทาน

หนู...หนอนหนังสือ

เล่มโปรด

พี่อ่านน้องฟัง

ยอดนักฟัง

สวัสดีความรู้ (เล่าเรื่องหน้าเสาธง)

แนะนำหนังสือบนเฟสบุ๊ค

วางทุกงานอ่านทุกคน

การประกวดวาดภาพระบายสี

การประกวดหนังสือเล่มเล็ก

การประกวดยอดนักอ่าน

การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

สัปดาห์ห้องสมุด/สัปดาห์รักการอ่าน

การเล่านิทาน

แนวคิด

การเล่านิทาน เป็นประสบการณ์ทางการศึกษาหลายรูปแบบ โดยมีความสุข สนุกสนานเป็นองค์ประกอบสำคัญ ถือได้ว่าเป็นศิลปะในการสื่อความหมาย และเป็นเครื่องชักจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความต้องการอ่านหนังสือ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและการฟัง พร้อมทั้งช่วยปลูกฝังคุณธรรม ความดี ความเป็นสุภาพชน ความละเอียดอ่อนให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้เรียน รวมถึงเป็นกิจกรรมที่จะช่วยผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่านการเขียน ช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษา และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษา การฟัง การพูด การคิด การสังเกต และการมีส่วนร่วมในการฟังนิทานของผู้เรียน

๒. ให้เกิดความสนุกสนานและช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด

๓. จูงใจให้ผู้ฟังเกิดความรักหนังสือ

๔. ส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่านและผู้ฟัง

สื่อ

๑. เรื่องที่ต้องการเล่า ซึ่งเป็นเรื่องที่สนุกสนานดึงดูดความสนใจ

๒. หนังสือนิทานที่ต้องการเล่า

๓. อุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการเล่า

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. เตรียมเรื่องหรือนิทานที่จะเล่า สื่อประกอบ และสถานที่

๒. อ่านเรื่องทั้งหมดให้เข้าใจ จดจำเหตุการณ์ตามลำดับและตัวละคร ให้แม่นยำ

๓. ทดลองเล่าและวางแผนใช้สื่อหรือกิจกรรมประกอบการเล่า

๔. กำหนดเรื่องราวให้เหมาะสมกับระยะเวลาตามลำดับอายุของผู้เรียน (ผู้เรียนประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ ควรใช้เวลาเล่าประมาณ ๓-๕ นาที ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ควรใช้เวลาเล่าประมาณ ๑๕-๒๐ นาที ส่วนกิจกรรมเสริมการอ่านตลอดรายการรวมทั้งการเล่าเรื่อง ควรจัดเวลาไว้ประมาณ ๓๐ นาที

๕. กำหนดวิธีการเล่านิทาน ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมได้หลายวิธี เช่น เล่าปากเปล่า เล่าหนังสือภาพ เล่าจากแผ่นภาพ เล่าโดยใช้เพลงประกอบ เล่าโดยการพับกระดาษเป็นรูปสัตว์ สิ่งของตามเนื้อเรื่องในนิทาน เล่าโดยใช้หุ่นชนิดต่างๆ เช่น หุ่นแปะ หุ่นเชิด หุ่นถุงมือ หุ่นมือกันถุงกระดาษ หุ่นฟองน้ำ หุ่นนิ้ว หุ่นผ้ายัดนุ่น เป็นต้น

๖. กำหนดตัวผู้เล่า อาจเป็นครูหรือผู้เรียนก็ได้ตามความเหมาะสม

๗. ผู้เล่านำกิจกรรมประกอบให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ตอบคำถาม ทำเสียงประกอบ บอกกิริยาท่าท่างร่วมแสดง

การประเมินผล

๑. สังเกตความสนใจและการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

๒. การตอบคำถามของผู้เรียน

หนู...หนอนหนังสือ

แนวคิด

การให้โอกาสผู้เรียนได้เลือกหนังสือที่ชอบอ่าน เป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการอ่านมากขึ้น จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

๒. สร้างนิสัยรักการอ่าน

อุปกรณ์

๑. บัตรหนอนหนังสือ (รายละเอียด เช่น ชื่อ-สกุล ชั้น ชื่อหนังสือที่อ่าน วัน-เดือน-ปี ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุด)

๒. ภาชนะสำหรับใส่บัตร เช่น กล่อง กระป๋อง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ครูบรรณารักษ์ชี้แจงวัตถุประสงค์และกติกาของกิจกรรมให้ผู้เรียนทุกคนทราบ

๒. ให้ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือที่ชอบได้โดยอิสระ

๓. ผู้เรียนที่อ่านจบแล้วขอบัตรจากครูหรือเจ้าหน้าที่ที่ครูแต่งตั้งขึ้นเขียนรายละเอียดลงในบัตร

๔. นำบัตรที่เขียนรายละเอียดแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดลงลายมือชื่อกำกับ

๕. ใส่บัตรในภาชนะตามระดับชั้นของผู้เรียน

๖. เมื่อครบระยะเวลาที่ครูกำหนดไว้ เช่น ๑ เดือน หรือ ๑ ภาคเรียน ครูเปิดภาชนะของแต่ละห้องแล้วนับว่าใครมีบัตรมากที่สุด

๗. ให้รางวัลแก่ผู้ชนะพร้อมกล่าวคำยกย่องชมเชย

การประเมินผล

ตรวจนับจำนวนบัตรหนอนหนังสือ

เล่มโปรด

แนวคิด

การให้โอกาสผู้เรียนได้เลือกหนังสือที่ชอบอ่าน เป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการอ่านมากขึ้น จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการสื่อสาร การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเล่มที่เลือกได้

๒. สร้างนิสัยรักการอ่าน

สื่อ

หนังสือที่ผู้เรียนเลือกจากบ้าน หรือห้องสมุดโรงเรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือที่ชอบได้โดยอิสระ

๒. ผู้เรียนนำหนังสือเล่มที่เลือกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ และครูฟัง โดยบอกเหตุผลที่ชอบหนังสือเล่มนี้

๓. ครูกำหนดจำนวนผู้เรียนตามความเหมาะสมของเวลา แล้วเปลี่ยนผู้เรียนมานำเสนอในครั้งต่อไปจนครบทุกคน

การประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๒. สังเกตการเลือกหนังสือและเหตุผลประกอบการเลือกหนังสือ

พี่อ่านน้องฟัง

แนวคิด

การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยมีผู้เรียนรุ่นพี่เป็นผู้นำเสนอ เพื่อให้น้อง ๆ เกิดความสนใจ เห็นความสำคัญและประโยชน์ ตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องอ่าน อีกทั้งก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และเกิดความพยายามในการอ่าน ซึ่งสามารถพัฒนาการอ่านจนเป็นนิสัย จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการฟังและอ่านหนังสือด้วยกัน

๒. ฟื้นฟู / สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน พี่ น้อง ในโรงเรียน

๓. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการเลือกหนังสือและการอ่านออกเสียง

สื่ออุปกรณ์

หนังสือในห้องสมุดตามความสนใจของผู้เรียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ให้ผู้เรียนจับคู่ตามความชอบหรือครูจัดให้ แล้วแต่ความเหมาะสม เช่น อาจจะเป็น ป.๖ คู่กับ ป.๑ หรือ ป.๒

๒. ให้ผู้เรียน (พี่) อ่านหนังสือให้น้อง (คู่) ฟัง เวลาเช้าหรือกลางวัน อย่างน้อยครั้งละ ๑๐ – ๑๕ นาที สัปดาห์ละอย่างน้อย ๓ วัน (หรือทุกวัน) ตลอดปีการศึกษา

๓. พี่อ่านออกเสียงให้น้องฟัง (ไม่ใช่เล่าเรื่อง)

การประเมินผล

๑. ผู้เรียน (น้อง) ประเมินผู้เรียน (พี่) ชื่นชม/บอก/ว่าพี่อ่านให้ฟังรู้เรื่องไหม สนุกไหม อ่านทุกวันไหม

๒. ผู้เรียน (น้อง) คัดเลือกผู้เรียน (พี่) ให้อ่านออกเสียงตามสาย ให้ครูและผู้เรียนเป็นกรรมการให้คะแนนตามการได้ยินจากเสียงตามสายเท่านั้น (ถ้าจะให้รางวัล ให้เป็นหนังสือและเกียรติบัตร)

ยอดนักฟัง

แนวคิด

ยอดนักฟังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยฝึกการฟัง ฝึกการจับใจความและฝึกการบันทึกจากเรื่องที่ได้ฟัง จะเป็นกิจกรรมที่สร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฝึกมารยาทในการฟัง

๒. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการจับใจความ และแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์จากเรื่องที่ฟัง

๓. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการบันทึกจากการฟัง

สื่อ

๑. หนังสือ / เรื่องที่ต้องการนำเสนอ

๒. แบบบันทึกการฟัง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. มอบหมายเรื่องให้อาสาสมัครอ่าน

๒. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เรียนให้ร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งแจกแบบบันทึก

๓. ชี้แจงวิธีการปฏิบัติกิจกรรม (ฟังด้วยความตั้งใจ บันทึกสาระสำคัญของเรื่องลงแบบบันทึก ตั้งชื่อเรื่อง นำบันทึกส่งครู)

๔. อาสาสมัครเล่าเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

๕. ผู้เรียนฟัง และปฏิบัติตามคำชี้แจง

การประเมินผล

๑. สังเกตการปฏิบัติตน ความสนใจในการฟัง และการจดบันทึก

๒. ประเมินผลการจับใจความจากแบบบันทึกที่ผู้เรียนบันทึก

แบบบันทึกการฟัง

ชื่อผู้ฟัง..... **ชั้น**.....

ชื่อผู้เล่า..... **ชั้น**.....

เรื่องที่เล่า..... **วันที่เล่า**.....

สาระสำคัญของเรื่อง

.....

.....

ความเห็นของผู้ฟัง

.....

.....

สวัสดีความรู้ (เล่าเรื่องหน้าเสาธง)

แนวคิด

สวัสดีความรู้ (เล่าเรื่องหน้าเสาธง) เป็นกิจกรรมจัดเป็นรายกลุ่มหรือบุคคล ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนนำเสนอเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน อยู่ในความสนใจของผู้ฟัง จะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาและความรอบรู้ ทันโลก ทันสมัย ทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น เป็นแนวทางในการตัดสินใจและการดำเนินชีวิต เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์

๑. ให้ผู้ฟังได้รับฟังข่าวสารเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ ทันเหตุการณ์

๒. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการพูดและการอ่านต่อหน้าประชุมชน

๓. เสริมสร้างคุณลักษณะในการกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ในสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและคนรอบข้าง

สื่อ

๑. ข่าว เหตุการณ์

๒. หนังสือประเภทต่างๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. รับสมัครผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม หรือใช้วิธีคัดเลือกผู้เรียนที่รักการอ่าน เพื่อฝึกเป็นผู้เล่าเรื่องหน้าเสาธง โดยครูบรรณารักษ์เป็นผู้ฝึกซ้อม

๒. เลือกเรื่องราว ข่าวสาร เกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ หรือกำลังเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ เพื่อนำมาเล่าความยาวประมาณ ๓-๕ นาที โดยครูตรวจทานเนื้อหาที่เตรียมไว้ก่อนผู้เรียนนำเสนอ

๓. เล่าเรื่องหน้าเสาธงในตอนเช้าหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ

๔. ครูประจำชั้นนำเรื่องราวไปสนทนากับผู้เรียนเชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

การประเมินผล

๑. สังเกตการพูดของผู้เรียนเกี่ยวกับคำควบกล้ำ จังหวัด น้ำเสียง

๒. เนื้อหาสาระที่นำเสนอ

แนะนำหนังสือบนเฟสบุ๊ค

แนวคิด

การแนะนำหนังสือบนเฟสบุ๊ค เฟสบุ๊คเป็นเครื่องมือเครือข่ายสังคมที่เชื่อมต่อผู้คนกับเพื่อนและคนอื่นๆ ในที่ทำงาน โรงเรียนและผู้คนในชีวิต ซึ่งเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในสังคมปัจจุบัน กิจกรรมดังกล่าวจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงการอ่านได้รวดเร็ว ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. เป็นแนวทางในการเลือกอ่านหนังสือและแนะนำหนังสือ

๒. ใช้สื่อออนไลน์ให้ตรงกับความต้องการในยุคปัจจุบัน

๓. ให้ผู้เรียนเข้าถึงการอ่านผ่านโลกออนไลน์

สื่อ

หนังสือประเภทต่าง ๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ลงทะเบียนเฟสบุ๊คเพื่อเปิดใช้ สร้างแฟนเพจ (Fanpage) แนะนำหนังสือน่าอ่านบนเฟสบุ๊ค

๒. ประกาศเชิญชวนให้ผู้เรียนและครูเข้าเยี่ยมชมและกดถูกใจ (Like) เพื่อเก็บไว้ตรวจสอบสถิติของผู้เข้าใช้บริการ

๓. คัดเลือกหนังสือน่าอ่านสัปดาห์ละ ๕-๑๐ เล่ม ถ่ายภาพและโพสต์รูปพร้อมบรรณนิทัศน์แนะนำหนังสือแต่ละเล่ม

๔. ผู้ดูแลหน้าแฟนเพจ (Fanpage) คอยตรวจสอบ พร้อมตอบคำถามของผู้เรียนที่โพสต์ข้อความซักถามหรือแสดงความคิดเห็น

การประเมินผล

สังเกตความสนใจด้วยการซักถาม หรือแสดงความคิดเห็น

วางทุกงานอ่านทุกคน

แนวคิด

การอ่านมีความสำคัญต่อการศึกษาเล่าเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การอ่านนอกจากจะเข้าใจความหมายถ้อยคำที่เขียนแล้ว ต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ด้วย จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๒. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนบันทึกการอ่านเป็นประจำ

๓. กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้บริการห้องสมุด

๔. กระตุ้นบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานและปัจจัยที่สำคัญนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา

สื่อ

หนังสือประเภทต่าง ๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. จัดทำสมุดบันทึกการอ่านเพื่อแจกหรือจำหน่ายให้กับผู้เรียน

๒. ผู้เรียน/ครู/ผู้บริหาร อ่านหนังสือพร้อมกันในช่วงเช้า (ชั่วโมง โฮมรูม) ก่อนเข้าห้องเรียนประมาณ ๑๐-๑๕ นาที

๓. ผู้เรียน/ครู/ผู้บริหาร บันทึกการอ่านทุกคน

๔. ครูประจำชั้นตรวจบันทึกการอ่านทุกสัปดาห์

๕. ประกวดยอดนักอ่านตามระดับชั้น

การประเมินผล

ตรวจบันทึกการอ่านของผู้เรียน

การประกวดวาดภาพระบายสี

แนวคิด

กิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถทางศิลปะการวาดภาพและเพื่อสนับสนุนการใช้ห้องสมุด

วัตถุประสงค์

๑. เสริมสร้างจินตนาการและกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

๒. ส่งเสริมการอ่าน การฟัง และการเขียน

สื่อ

หนังสือประเภทต่างๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. การเตรียมงาน

๑.๑ เลือกหนังสือที่จะกำหนดให้ผู้เรียนวาดภาพ เนื้อเรื่องไม่ควรเป็นนามธรรมหรือมีรายละเอียดมากจนทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ายากที่จะถ่ายทอดเป็นภาพ อาจจะเลือกเรื่องที่ผู้เรียนเคยรู้จักมาก่อน

๑.๒ จัดสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าประกวด

๑.๓ ประกาศให้ผู้เรียนทราบถึงกำหนดการประกวด

๑.๔ รับสมัครผู้เข้าประกวด

๒. วิธีการ

๒.๑ กำหนดให้ผู้เรียนอ่านเพื่อวาดภาพตามเรื่องที่อ่าน อาจจะให้ผู้เรียนอ่านล่วงหน้ามากก่อนวันประกวดวาดภาพ หรือให้อ่านในวันประกวด เมื่ออ่านจบแล้วให้วาดภาพ

๒.๒ ครูเล่านิทานให้ฟัง เมื่อเล่าจบให้ผู้แข่งขันถ่ายทอดเรื่องราวออกมาเป็นภาพภายในระยะเวลาที่กำหนดให้

๒.๓ การตัดสิน ตั้งคณะกรรมการตัดสินและกำหนดกติกา นำภาพที่เข้าประกวดแสดงที่ป้ายนิเทศของห้องสมุดเพื่อสะดวกแก่การพิจารณา ประกาศผลการตัดสินให้ทราบทั่วกัน เสร็จแล้วเก็บภาพรวบรวมไว้สำหรับการจัดกิจกรรมอื่นต่อไป เช่น ประกวดเล่าเรื่องจากภาพ

การประเมินผล

๑. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

๒. ประเมินจากผลงานของผู้เรียน

การประกวดหนังสือเล่มเล็ก

แนวคิด

หนังสือเล่มเล็ก เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง ที่ผู้จัดทำทำขึ้นเองทั้งเนื้อหา ภาพประกอบ และรูปเล่ม โดยไม่ผ่านโรงพิมพ์ ขึ้นอยู่กับการสร้างสรรค์ของผู้จัดทำ โดยมีความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา ขนาดตัวอักษร และภาพประกอบ การทำหนังสือเล่มเล็กเป็นการบูรณาการทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน แล้วนำมาสร้างจินตนาการถ่ายทอดโดยการเขียน สามารถบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดความเพลิดเพลินและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มพูนประสบการณ์จากการอ่านสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์

๒. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการเขียน

๓. สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระและทุกระดับชั้น

สื่อ

หนังสือประเภทต่างๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. กำหนดหัวข้อเรื่องในการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

๒. ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือเล่มเล็ก เช่น ปกหน้า ปกใน คำนำ เนื้อเรื่อง จำนวนหน้า เป็นต้น

๓. กำหนดวันส่งผลงานและประกาศผล

๔. อาจนำผลงานไปเผยแพร่โดยติดที่ประกาศหรือป้ายนิเทศของโรงเรียน

๕. แจกของรางวัลหรือเกียรติบัตร

การประเมินผล

๑. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

๒. ประเมินจากผลงานของผู้เรียน

การประกวดยอดนักอ่าน

แนวคิด

ยอดนักอ่านเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการฟัง ฝึกการจับใจความและฝึกการบันทึกจากเรื่องที่ได้อ่าน จะเป็นกิจกรรมที่สร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

๒. ให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่าน

๓. ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือตามจำนวนที่ต้องการ

๔. ให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในการเป็นยอดนักอ่าน

สื่อ

หนังสือประเภทต่าง ๆ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ครูบรรณารักษ์แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ (ผู้เรียน) ผู้รับผิดชอบกิจกรรม

๒. เจ้าหน้าที่ร่วมกันจัดตั้งข้อกำหนดในการประกวดยอดนักอ่าน

- ระยะเวลาในการประกวด
- แยกระดับชั้นของผู้เข้าประกวด

๓. ผู้เรียนทุกคนอ่านหนังสือในห้องสมุด เมื่อมีเวลาว่างแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านทุกครั้ง

๔. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา เจ้าหน้าที่ตรวจบันทึกการอ่านและรวบรวมข้อมูลจัดทำสถิติการอ่านของผู้เรียนทุกคนตามระดับชั้น

๕. ประกาศผล “ยอดนักอ่าน” เป็นระดับชั้น ดังนี้

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- .ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช.. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้แก่ ด.ญ./ด.ช. ..... จำนวน.... เล่ม

๖. มอบรางวัลเพื่อประกาศเกียรติคุณยอดนักอ่านของผู้เรียน

๗. นำรายชื่อยอดนักอ่านจัดแสดงในป้ายนิเทศของโรงเรียน

การประเมินผล

๑. ตรวจแบบบันทึกการอ่าน

๒. สถิติการอ่าน

แบบบันทึก

ชื่อ.....**นามสกุล**.....**ชั้น**.....

ชื่อผู้แต่ง.....**ชื่อหนังสือ**.....

สรุปเนื้อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดหรือสาระสำคัญของเรื่อง.....

.....

.....

.....

การบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

แนวคิด

ห้องสมุดโรงเรียนนอกจากจะบริการแก่ผู้ใช้ภายในห้องสมุดแล้ว ยังสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและหนังสือไปบริการตามบริเวณใต้ต้นต้นไม้ หรือสถานที่ที่เหมาะสมภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการจูงใจและเร้าความสนใจให้กับผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้น จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียน และสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่าน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๒. อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ

๓. เป็นการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของห้องสมุด

๔. พัฒนาคุณลักษณะในเรื่องความรับผิดชอบในการทำงาน

สื่อ

หนังสือ และสื่อที่ใช้ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

สามารถดำเนินการได้ ๒ วิธีคือ

๑. การให้ผู้เรียนนำออกไปบริการ

๑.๑ รับสมัครผู้เรียนทำหน้าที่ให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ประกอบด้วยผู้เรียนที่ช่วยงานห้องสมุดหรือผู้เรียนที่มีความสนใจในการอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

๑.๒ กำหนดระยะเวลา หนังสือและกิจกรรมที่จะออกบริการ

๑.๓ กำหนดผู้รับผิดชอบและสถานที่ที่จะดำเนินกิจกรรม

๑.๔ ให้ผู้รับผิดชอบศึกษาหนังสือและกิจกรรมที่จะนำไปดำเนินการ

๑.๕ ดำเนินการตามกำหนดเวลาและกิจกรรมที่กำหนดไว้

๑.๖ จัดทำสถิติของผู้ใช้บริการ

๒. การจัดบริการ หนังสือและเอกสารไว้บริการตามสถานที่ที่เห็นว่าเหมาะสมภายในบริเวณโรงเรียน เช่น บริเวณหน้าอาคารเรียน ใต้ต้นไม้ หรืออาคารอเนกประสงค์ ดังนี้

๒.๑ กำหนดสถานที่ที่มีผู้เรียนอยู่รวมกันมากๆ ในเวลาพักกลางวันหรือเวลาว่างอื่นๆ

๒.๒ ประชาสัมพันธ์ และให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน

๒.๓ นำหนังสือ หรือเอกสารที่น่าสนใจไปจัดไว้ตามสถานที่ที่กำหนด

๒.๔ จัดทำสถิติผู้ใช้บริการ โดยให้ผู้รับบริการเขียนลงในสมุดที่วางไว้

๒.๕ การดำเนินกิจกรรมนี้ สามารถจะเปลี่ยนหนังสือและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ตามโอกาส เช่น วันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

การประเมินผล

๑. ประเมินจากผู้ใช้บริการ

๑.๑ ดูจากสถิติของผู้มาใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่

๑.๒ ดูจากสถิติของผู้ใช้บริการห้องสมุด

๒. ประเมินจากผู้ให้บริการ

๒.๑ สังเกตจากการให้บริการ เช่น การแนะนำการอ่านและการดำเนินกิจกรรมที่รับผิดชอบ

๒.๒ ใช้แบบสอบถามผู้ใช้บริการ

สัปดาห์ห้องสมุด/สัปดาห์รักการอ่าน

แนวคิด

สัปดาห์ห้องสมุด / สัปดาห์รักการอ่าน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อชักจูงผู้เรียนให้เกิดความสนใจอ่านหนังสือในห้องสมุดมากขึ้น เป็นกิจกรรมที่คิดขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ห้องสมุด สถานที่จัดอาจจัดได้ทั้งในห้องสมุดหรือนอกห้องสมุดตามความเหมาะสม จะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยฟื้นฟู / พัฒนาทักษะในการใช้ภาษาของผู้เรียนและสร้างความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียนได้

วัตถุประสงค์

๑. ฟื้นฟู / พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

๒. ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน

๓. ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจ

สื่อ

๑. เกมการประกวด การแข่งขัน กิจกรรมที่ต้องใช้หนังสือหรือสื่อการอ่านต่าง ๆ

๒. หนังสือ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. แต่งตั้งคณะทำงานในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ยุวบรรณารักษ์ และครูบรรณารักษ์/ครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดโรงเรียนหรือครูส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน วางแผนการ จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากหนังสือของห้องสมุดโรงเรียนอย่างหลากหลาย

๒. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนเข้าร่วมงาน

๓. จัดกิจกรรมโดยกระจายไปตามสถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การเล่านิทาน การตอบคำถามจากสารานุกรมไทย แข่งขันการเปิดพจนานุกรม การประกวดอ่านร้อยแก้ว ประกวดอ่านร้อยกรอง ประกวดอ่านข่าว ประกวดอ่านบทละคร แข่งขันตอบคำถามจากสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ปัญหาวิทยาศาสตร์ แข่งขันคิดเลขเร็ว การเล่นเกมต่อคำศัพท์ เกมทายปัญหาเชาว์ เกมเติมคำศัพท์ เวทีคนเก่ง ห้องแนะนำหนังสือ เป็นต้น

๔. มอบรางวัลที่ระลึกให้แก่ผู้ร่วมงานและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

การประเมินผล

๑. สำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมงานและเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง

๒. สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมงานและร่วมกิจกรรม

๓. ตรวจสอบสถิติการใช้บริการห้องสมุดโรงเรียน

บทที่ ๕ แนวการคัดเลือกสื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

หนังสือเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ทำให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อสร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลายรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับความสามารถในการอ่าน รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติให้เกิดความชัดเจนและความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ควรส่งเสริมให้ห้องสมุดมีหนังสือที่มีสารประโยชน์ มีปริมาณเพียงพอ และเหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้เรียน และส่งเสริมการใช้หนังสือเพื่อการอ่านและการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด เพื่อใช้ประกอบการคัดเลือกซื้อหนังสือและใช้หนังสือที่มีในห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกหนังสือ

➢ **การพิจารณาหนังสือสำหรับห้องสมุด** ควรคำนึงในปัจจัยต่อไปนี้

๑.เนื้อหาสาระ หนังสือที่คัดเลือกไว้ในห้องสมุดให้พิจารณาในประเด็นหลัก ดังนี้

หากเป็นประเภทอ้างอิงหรือสารคดี จำเป็นต้องคำนึงถึงสาระที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความเป็นปัจจุบัน ทันสมัย ทันเหตุการณ์ หากเป็นประเภทบันเทิงคดีหรือส่งเสริมการอ่าน ควรมีเนื้อหาสาระที่สร้างสรรค์ส่งเสริมจินตนาการและศีลธรรมอันดีงาม ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี เนื้อหาไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อการอ่าน เหมาะสมกับวัย สนุกสนานกระตุ้นความสนใจ จูงใจผู้อ่านให้เกิดความเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านและสามารถนำไปประยุกต์ในวิถีชีวิตได้

๒. ความถูกต้องของข้อมูล มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหนังสือประเภทอ้างอิง สารคดี และหนังสือวิชาการอื่น ๆ ตลอดจนหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ให้พิจารณาในเรื่องของความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ของแหล่งที่มา แหล่งค้นคว้า บรรณานุกรมถูกต้องชัดเจน ทันเหตุการณ์ และได้รับลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

๓. ภาพประกอบของหนังสือ ควรพิจารณาให้มีความถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ชัดเจน เหมาะสมวัย มีสีสันสวยงาม รวมทั้งมีสัดส่วนเหมาะสมกับหน้ากระดาษ

๔. การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ใช้ถ้อยคำภาษาถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย เหมาะสมกับประเภทและเนื้อหาของหนังสือ รวมทั้งวัยของผู้อ่าน กรณีหนังสือทางวิชาการ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ถ้ามีการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยแล้ว ควรใช้ภาษาไทย

๕. ความถูกต้องตามอักขรวิธี ภาษาที่ใช้ในหนังสือประเภทต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น การใช้ตัวสะกด การันต์ คำควบกล้ำ เป็นต้น รวมทั้งการใช้คำชนิดต่าง ๆ เช่น คำนาม อักษรย่อ เป็นต้น ใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนได้ถูกต้องตามสถานการณ์ของเรื่องนั้น ๆ และเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

๖. ราคาหนังสือ การพิจารณาราคาหนังสือต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านปริมาณและคุณภาพของหนังสือ โดยพิจารณาจากชนิดของกระดาษ ขนาด จำนวนหน้า รูปแบบ และเทคนิคการผลิตภาพ ความยากง่ายในการเก็บข้อมูลและเนื้อหา

๗. ส่วนลดของราคาหนังสือ หนังสือที่จัดซื้อส่วนใหญ่จะได้รับส่วนลด ควรนำส่วนลดดังกล่าวมาจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่ถ้าหนังสือเล่มใดมีส่วนลดมากเป็นพิเศษควรพิจารณาให้รอบคอบ เพราะอาจจะทำให้ได้หนังสือที่ไม่มีคุณภาพ

๘. องค์ประกอบอื่น ๆ นอกจากการพิจารณาดังกล่าวมาแล้ว อาจมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ควรพิจารณา เช่น ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ จำนวนครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ มีส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วน เป็นหนังสือที่ชนะการประกวดจากหน่วยงาน สถาบัน องค์กรต่าง ๆ หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่โรงเรียนพิจารณาตามความต้องการและความเหมาะสม

➢ การพิจารณาหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับชั้น

ห้องสมุดได้จัดหนังสือที่ดีมีคุณค่าไว้ในห้องสมุด เมื่อจะนำไปส่งเสริมการอ่านให้แก่ผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ควรมีการคัดกรองประเภทและเนื้อหาของหนังสือให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

๑. ระดับปฐมวัย (อายุ ๓ – ๖ ขวบ)

๑.๑ เนื้อหา เรื่องไม่ยากเกินไป ไม่ซับซ้อน เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์เลี้ยงในบ้าน สัตว์ในสวนสัตว์ ท้องฟ้า พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาว รูปทรง ขนาด น้ำหนัก สิ่งของ เครื่องใช้ เสียงต่าง ๆ และเรื่องเกี่ยวกับสัตว์พูดได้

๑.๒ ภาษา ใช้ภาษาง่าย ๆ อ่านแล้วเข้าใจความหมาย ไม่ต้องแปล เขียนถูกต้องตามหลักภาษาและอักขรวิธี ใช้คำซ้ำ ๆ สั้น ๆ ใช้คำคล้องจอง คำกลอน เป็นเรื่องหรือนิทานสั้น ๆ

๑.๓ ภาพประกอบ/รูปเล่ม เป็นหนังสือภาพ ภาพชัดเจน เรียบง่าย ไม่ใช้สีสะท้อนแสง มีช่องว่างพักสายตา ตัวหนังสือน้อยภาพมาก จำนวนหน้าไม่มาก

๒. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

๒.๑ เนื้อหา มีลักษณะ ดังนี้

- เรื่องเกี่ยวกับดอกไม้ ต้นไม้ เรื่องลึกลับ นางฟ้า เทวดา สัตว์ การ์ตูน เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เรื่องตลกขบขัน การผจญภัย มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ชวนติดตาม ส่งเสริมและสร้างจินตนาการ
- เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมคุณธรรมและศีลธรรมอันดี ไม่เป็นเรื่องที่โหดร้ายรุนแรง ไม่สร้างค่านิยมในทางที่ผิด ไม่นำเสนอเนื้อหาในทางลบ
- มีเนื้อหาช่วยเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๒ ภาษา สละสลวย เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครนั้น ๆ เหมาะสมกับวัย และสื่อความหมายได้เข้าใจโดยทั่วกัน ใช้ประโยคที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักภาษาและอักขรวิธี ไม่มีถ้อยคำหยาบคาย ถ้าเป็นร้อยกรองและบทกวีต่าง ๆ มีการเลือกสรรภาษาได้อย่างงดงาม มีอรรถรสทางวรรณศิลป์ และให้ความสุนทรีต่อผู้อ่าน

๒.๓ ภาพประกอบ/รูปเล่ม ภาพประกอบกับเนื้อหามีความสำคัญเท่าเทียมกัน มีสีสันสดใสสวยงาม เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน โดยไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม

๓. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

๓.๑ เนื้อหา มีลักษณะ ดังนี้

- เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องที่มีจินตนาการกว้างไกล เทวดา นางฟ้า เรื่องตื่นเต้น ลึกลับพิศวง ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจนักกีฬา การกีฬา ชีวประวัติ ศาสนาง่าย ๆ วรรณคดี นิทาน เรื่องตลก การ์ตูนขำขัน
- เป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต และสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เป็นเรื่องที่โหดร้ายรุนแรง ไม่สร้างค่านิยมในทางที่ผิด ไม่นำเสนอเนื้อหาในทางลบ หรือล่อแหลมต่อศีลธรรม
- เนื้อหาช่วยเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๓.๒ ภาษา ใช้ประโยคที่ยาวขึ้นและมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สละสลวย เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครนั้น ๆ เป็นภาษาที่เหมาะสมกับวัยและสื่อความหมายได้เข้าใจชัดเจน ถูกต้องตามหลักภาษาและอักขรวิถี ไม่มีถ้อยคำหยาบคาย ถ้าเป็นร้อยกรองและบทกวีต่าง ๆ มีการเลือกสรรภาษาได้อย่างงดงาม มีอรรถรสทางวรรณศิลป์ และให้ความสุนทรีต่อผู้อ่าน

๓.๓ ภาพประกอบ/รูปเล่ม มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ถ้าเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการ ภาพประกอบ ต้องเป็นภาพที่ถูกต้อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน โดยไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม

๔. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

๔.๑ เนื้อหา มีลักษณะ ดังนี้

- เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ชีวประวัติ สารคดี อาชีพ สืบสวนสอบสวน นวนิยาย งานอดิเรก ประเพณีท้องถิ่น ท่องเที่ยว กีฬา ความรัก ครอบครัว กวีนิพนธ์ วรรณคดี การแต่งกาย สุขภาพอนามัย และการดูแลตนเอง
- เนื้อหาไม่ขัดต่อคุณธรรม จริยธรรม และความมั่นคงของประเทศ ช่วยเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๔.๒ ภาษา ใช้ประโยคที่ยาวขึ้นและมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สละสลวย เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครนั้น ๆ เป็นภาษาที่เหมาะสมกับวัยและสื่อความหมายได้เข้าใจโดยทั่วกัน เช่น ใช้คำคล้องจอง สุภาษิต คำพังเพย ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องตามหลักภาษา และอักขรวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะงานที่เขียน ไม่มีถ้อยคำหยาบคาย ถ้าเป็นร้อยกรองและบทกวีต่าง ๆ มีการเลือกสรรภาษาได้อย่างงดงาม มีอรรถรสทางวรรณศิลป์ และให้ความสุนทรีต่อผู้อ่าน

๔.๓ ภาพประกอบ/รูปเล่ม มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ถ้าเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการ ภาพประกอบต้องเป็นภาพที่ถูกต้อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน โดยไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม

๕. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

๕.๑ เนื้อหา มีลักษณะ ดังนี้

- เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษา กีฬา การท่องเที่ยว นักสืบ การผจญภัย ดนตรี วรรณคดี กวีนิพนธ์ นวนิยาย การปรับปรุงบุคลิกภาพ มารยาทสังคม การวางตน การคบเพื่อน การรักษาสุขภาพอนามัย อาชีพ จิตวิทยา การ์ตูน ฯลฯ

- เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕.๒ ภาษา ใช้ประโยคที่ยาวขึ้นและมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สละสลวย เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวละครนั้น ๆ เป็นภาษาที่เหมาะสมกับวัยและสื่อความหมายได้เข้าใจโดยทั่วกัน เช่น ใช้คำคล้องจอง สุภาษิต คำพังเพย ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องตามหลักภาษา และอักขรวิธีเหมาะสมกับลักษณะงานที่เขียน ไม่มีถ้อยคำหยาบคาย ถ้าเป็นร้อยกรองและบทกวีต่าง ๆ มีการเลือกสรรภาษาได้อย่างงดงาม มีอรรถรสทางวรรณศิลป์ และให้ความสุนทรีต่อผู้อ่าน

๕.๓ ภาพประกอบ/รูปเล่ม มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ถ้าเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการ ภาพประกอบต้องเป็นภาพที่ถูกต้อง สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน โดยไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม

➢ เกณฑ์การพิจารณาสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทันสมัย สะดวกในการใช้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และไม่ขัดต่อคุณธรรมจริยธรรม การจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/โรงเรียน ควรมีแนวทางการดำเนินงานต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ส่งเสริมสนับสนุน และให้คำปรึกษาในการจัดซื้อหนังสือและส่งเสริมการใช้หนังสือเพื่อการอ่านและการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. จัดนิทรรศการ/ตลาดนัดหนังสือ โดยเชิญชวนร้านค้าและสำนักพิมพ์ต่าง ๆ มาร่วมจำหน่ายหนังสือหรือดำเนินการตามความเหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนได้รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลในการช่วยพิจารณาคัดเลือกหนังสือที่มีสารประโยชน์ตรงกับสภาพความต้องการของผู้เรียน

๓. ดำเนินการนิเทศและกำกับติดตามการจัดซื้อหนังสือและส่งเสริมการใช้หนังสือเพื่อการอ่านและการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผล

๔. สรุป และรายงานผลการดำเนินงานเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และครูบรรณารักษ์ มีแนวทางการดำเนินงานต่อไปนี้

- **ผู้บริหารโรงเรียน**

๑. ดำเนินการให้มีการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้ห้องสมุดมีหนังสือที่มีคุณภาพและเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้บริการ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือผู้แทน ครูบรรณารักษ์ ผู้เรียน ฯลฯ ตามแนวทางในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/โรงเรียน

๓. ดำเนินการจัดซื้อตามงบประมาณที่ได้รับจากการจัดสรรและรายชื่อที่คัดเลือกไว้

๔. กำหนดนโยบายให้มีการใช้หนังสือเพื่อการสร้างนิสัยรักการอ่าน โดยส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และกำหนดให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด

๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการใช้หนังสือเพื่อการสร้างนิสัยรักการอ่าน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรักการอ่านและการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการต่าง ๆ

๖. นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- **ครูผู้สอน**

๑. ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องให้ความสนใจกับหนังสือใหม่ เพื่อแนะนำให้แก่ผู้เรียนได้

๒. จัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการการส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอน

๓. ให้ความร่วมมือกับครูบรรณารักษ์ในการจัดหาหนังสือ สื่ออื่น ๆ แนะนำหนังสือดี และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

- **ครูบรรณารักษ์**

๑. จัดระบบงานห้องสมุด ได้แก่ ลงรายการหนังสือ/จัดหมวดหมู่หนังสือให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ แนะนำหนังสือใหม่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือให้แก่ครูผู้สอนและผู้เรียน ซ่อมแซมหนังสือ/สื่อให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

๒. จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้

๓. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งให้มีการใช้หนังสือเพื่อการอ่านและการเรียนรู้

๔. กระตุ้นให้ผู้เรียนและครูผู้สอนเกิดการรักการอ่านและการเรียนรู้ ด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น แนะนำหนังสือใหม่ จัดนิทรรศการหนังสือตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ บันทึกการอ่าน ประกวด/แข่งขันด้วยการอ่าน ค้นหายอดนักอ่าน เป็นต้น

๕. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้หนังสือให้เหมาะสมกับระดับช่วงชั้นเรียน

๖. สร้างเครือข่ายห้องสมุดโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๖

การดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โดยมีการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยหน่วยงานมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. กำหนดนโยบายและประกาศจุดเน้นในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน

๒. สนับสนุนส่งเสริม และสร้างความเข้มแข็งให้แก่เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

๓. พัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

๔. วิจัยและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

๕. กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย

๖. ยกย่องเชิดชูเกียรติและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาห้องสมุดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนในสังกัด

๒. จัดทำแผนงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน

๔. พัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและปฏิบัติงานห้องสมุดโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ประสานเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อร่วมสนับสนุนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน

๖. วิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

๗. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

๘. ยกย่องเชิดชูเกียรติและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัด

โรงเรียน

๑. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านและการใช้ห้องสมุด

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

๓. จัดทำแผนงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาสมุดให้เป็นห้องสมุด ๓ ดี

๕. พัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

๖. ประสานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อร่วมสนับสนุนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

๗. วิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการบริหารงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ

๘. ให้ขวัญ กำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดสู่เป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (๒๕๔๕). *หนังสือคือชีวิต อ่านเป็นนิตย์ เพื่อชีวิตที่สมบูรณ์.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๑). *คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๘). *หนังสือชุดส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการห้องสมุดโรงเรียน การจัดบริการและกิจกรรมห้องสมุด.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๗). *ครูบรรณารักษ์ยุคใหม่ เอกสารประกอบการอบรมครูบรรณารักษ์ทั่วประเทศ พุทธศักราช ๒๕๕๗.* (เอกสารอัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๖). *แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๙). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๓๐). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ภาคผนวก

วิสัยทัศน์ หลักการ เป้าหมายของห้องสมุดโรงเรียน

วิสัยทัศน์

ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นห้องสมุดมีชีวิตที่ได้มาตรฐาน มีบรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพให้บริการทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนและทันสมัย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา ใช้การอ่านเพื่อพัฒนาตนเองและเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก

หลักการ

การกำหนดมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. มุ่งพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้หลักของโรงเรียนที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ โดยมีบุคลากรประจำห้องสมุดที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับลักษณะงาน

๒. เป็นมาตรฐานที่มุ่งพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนเพื่อใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการค้นคว้าหาความรู้ โดยใช้เทคโนโลยี

๓. มุ่งส่งเสริมและสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เกิดขึ้นในโรงเรียน โดยเน้นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและห้องเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ทั้งการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและการอ่านเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืนให้แก่ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน

๔. มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นผู้ใช้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง

๕. เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ห้องสมุดให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วถึงและผู้รับบริการพึงพอใจ

๖. เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนโดยบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งผู้เรียน ครูบรรณารักษ์ ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กร

๗. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและเป็นผู้นำในการสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียนและสนับสนุนการดำเนินงานและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน

เป้าหมาย

เป้าหมายของห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๒. ส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด โดยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่าน ดู ฟัง จากทรัพยากรสารสนเทศและสื่อหลากหลายประเภทและรูปแบบทั้งการอ่านภายในห้องสมุดและภายนอกห้องสมุด เพื่อความเพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการ การค้นคว้าหาความรู้ความเข้าใจสำหรับการเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิตและความเข้าใจในสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๓. สร้างนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืนให้แก่ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน

๔. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะและนิสัยในการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ วางแผน แสวงหา เลือกและประเมินวิธีการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตนเอง และเติบโตเป็นพลเมืองที่สามารถพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการรับรู้ เข้าถึง ประเมิน เลือก และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต

๖. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าถึงองค์ความรู้ ความคิด วัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมกับวัยได้อย่างเสรี

๗. ให้บริการที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ให้แก่ ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

๘. ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และมีทักษะสำหรับการดำเนินชีวิตในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙. บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยติดตามความรู้ ข่าวสาร ความคิด และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้และดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายการอ่าน

จากยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป้าหมายการอ่านของผู้เรียนเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด โดยกำหนดเป้าหมายการอ่านของผู้เรียน (ไม่รวมหนังสือเรียน) ดังนี้

ระดับการศึกษา	เป้าหมายการอ่านหนังสือ (ไม่รวมหนังสือเรียน)	
	จำนวนเล่ม	เวลาที่ใช้กับการอ่าน
ปฐมวัย	ไม่น้อยกว่า ๖ เล่ม	เฉลี่ยวันละ ๑๐ นาที
ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓	ไม่น้อยกว่า ๑๒ เล่ม	เฉลี่ยวันละ ๓๐ นาที
ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖	ไม่น้อยกว่า ๑๔ เล่ม	เฉลี่ยวันละ ๖๐ นาที
มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓	ไม่น้อยกว่า ๒๐ เล่ม	เฉลี่ยวันละ ๙๐ นาที
มัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖	มากกว่า ๒๐ เล่ม	เฉลี่ยวันละ ๑๒๐ นาที

ตัวอย่าง บันทึกการอ่าน

บันทึกการอ่านระดับปฐมวัย

สรุปเรื่อง (ครูสังเกต ซักถาม พูดคุยกับเด็ก)

ข้อสังเกตของครู

(.....) จดจำเรื่องราวได้

(.....) ถ่ายทอดเรื่องราว เล่า วาด ฯลฯ

(.....) มีความกระตือรือร้นในการอ่าน/ฟัง

(.....) สนใจซักถาม

อารมณ์ของเด็กขณะอ่าน/ฟัง (กากบาททับรูปภาพเพียงภาพเดียว)

(.....) อื่น ๆ .....

(ลงชื่อ).....ครูผู้ตรวจ

วัน/เดือน/ปี.....

บันทึกการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

ชื่อเรื่อง.....

ผู้แต่ง.....

ผู้วาดภาพประกอบ.....

จำนวนหน้าของหนังสือ..... เวลาที่ใช้อ่าน.....นาที

วัน/เดือน/ปี ที่อ่านหนังสือ.....

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ข้อคิด/ความประทับใจ/ประโยชน์ ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

ข้อสังเกตของครู

(.....) นักเรียนสนใจอ่าน

(.....) สรุปได้ถูกต้อง

(.....) นักเรียนสนใจซักถามเรื่องที่อ่าน

(.....) อื่น ๆ .....

(ลงชื่อ).....ครูผู้ตรวจ

วัน/เดือน/ปี.....

บันทึกการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

ชื่อเรื่อง.....

ผู้แต่ง.....

ผู้วาดภาพประกอบ.....

จำนวนหน้าของหนังสือ..... เวลาที่ใช้อ่าน.....นาที

วัน/เดือน/ปี ที่อ่านหนังสือ.....

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

ข้อคิด/ความประทับใจ/ประโยชน์ ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องใด

.....

.....

ข้อสังเกตของครู

(.....) นักเรียนสนใจอ่าน

(.....) สรุปได้ถูกต้อง

(.....) นักเรียนสนใจซักถามเรื่องที่อ่าน

(.....) สามารถระบุเรื่องที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

(.....) อื่น ๆ .....

(ลงชื่อ).....ครูผู้ตรวจ

วัน/เดือน/ปี.....

บันทึกการอ่านระดับชั้นมัธยมศึกษา

ชื่อเรื่อง.....

ผู้แต่ง.....

ผู้วาดภาพประกอบ.....

จำนวนหน้าของหนังสือ..... เวลาที่ใช้อ่าน.....นาที

วัน/เดือน/ปี ที่อ่านหนังสือ.....

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

แสดงความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรม ความคิดของตัวละคร/เหตุการณ์/เรื่องราว จากเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล

.....

.....

สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องใด

.....

.....

ข้อสังเกตของครู

(.....) นักเรียนสนใจอ่าน

(.....) สรุปได้ถูกต้อง

(.....) นักเรียนสนใจซักถามเรื่องที่อ่าน

(.....) สามารถระบุเรื่องที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

(.....) อื่น ๆ .....

(ลงชื่อ).....ครูผู้ตรวจ

วัน/เดือน/ปี.....

แบบสรุปสถิติการอ่านของผู้เรียน

แบบสรุปจำนวนหนังสือที่ผู้เรียนอ่าน ปีการศึกษา ....

โรงเรียน.. ชั้น ....

เดือน ....พ.ศ. ....

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล (ผู้เรียน)	จำนวนหนังสือที่อ่าน (เล่ม)	เวลาที่อ่านหนังสือ (นาที)	หมายเหตุ
รวม				

ตารางสรุปสถิติการอ่านหนังสือของนักเรียน ชั้น .....

โรงเรียน..... ปีการศึกษา.....

ที่	ชื่อ-สกุล นักเรียน	รายการ	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	รวม	เฉลี่ย
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
		จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													
	รวม	จำนวนหนังสือ (เล่ม)													
		เวลาที่อ่าน (นาที)													

แบบสรุปสถิติการอ่านหนังสือของผู้เรียน ปีการศึกษา...........................

โรงเรียน..

สพป. / สพม......................เขต............

ที่	ชั้น	หนังสือที่อ่าน (เล่ม)	เวลาที่อ่าน (นาที)	หมายเหตุ
รวม				
เฉลี่ย				

ตัวอย่าง

แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรม.....

วัน.....ที่.....เดือน..... พ.ศ.....

โรงเรียน.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย √ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นและความพึงพอใจของท่าน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ ☐ ๖-๙ ปี

☐ ๑๐-๑๓ ปี

☐ ๑๔-๑๘ ปี

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรม

	หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น / ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด/พอใจ (๕)	มาก/ค่อนข้างพอใจ (๔)	ปานกลาง/เฉยๆ (๓)	น้อย/ไม่ค่อยพอใจ (๒)	น้อยที่สุด/ไม่พอใจ (๑)
๑.	โครงการ/กิจกรรมนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใด					
	๑)					
	๒)					
	๓)					
๒.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้					
	๑) การประชาสัมพันธ์ โครงการ/กิจกรรม					
	๒) รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
	๓) สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสม					
	๔) เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
	๕) สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
๓.	ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วม โครงการ/กิจกรรม					
	๑) ความรู้ ความเข้าใจ					
	๒) จิตสำนึก เจตคติ ความตระหนัก					
	๓) ทักษะในการปฏิบัติ					

	หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น / ความพึงพอใจ				
		มากที่สุด/พอใจ (๕)	มาก/ค่อนข้างพอใจ (๔)	ปานกลาง/เฉยๆ (๓)	น้อย/ไม่ค่อยพอใจ (๒)	น้อยที่สุด/ไม่พอใจ (๑)
	๔) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม					
	๕) ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความบันเทิง					
๔.	ความพึงพอใจในภาพรวมในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมนี้					

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง พัฒนาการจัด โครงการ/กิจกรรมในครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

คณะทำงาน
แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

ที่ปรึกษา

๑.	ดร.อัมพร พินะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒.	ดร.เกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓.	ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานจัดทำต้นฉบับแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน

๑.	นางเสาวภา ศักดา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ
๒.	นางสาวราตรี ธรรมโชติ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๓.	นายรัฐพงษ์ สงวนงาม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔.	นางสาววราภรณ์ ศรีแสงฉาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕.	นางสาวศิริพร พรรณพัฒน์กุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๖.	นางสาววิจิตตรา กาฬภักดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๗.	นางสาวณัฐพร โอนอ่อน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๘.	นางสาวประนอม เพ็งพันธ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

คณะทำงานอ่านพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

๑.	นางสาวปวันรัตน์ สนธิสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒.	นายเสกสรรค์ สิธิวัน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๓.	นายอภิสิทธิ์ กุลโรจนสิริ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๔.	นางสาวสุทธิรัตน์ พิมพ์มุ่งหวาย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต ๒
๕.	นางธัญญ์นรี จันทร์เดชาสิริ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๖.	นางสาวสุวิจยา มุลทา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๗.	นางวรกมล สุตะวงค์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจำบอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๘.	นางวันทนี ยอดยิ่ง	ครูโรงเรียนวัดนาคปรก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๙.	นางสาวซะฟีนะห์ หลำหวัง	ครูโรงเรียนบ้านบ่อตรุ (นิยมประชาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๑๐.	นางสาววิมวิภา โพธิ์น้อย	ครูโรงเรียนบ้านหนองมั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๑๑.	นางสุรีพร เกศรี	ครูโรงเรียนวัดมงคลธรรมนิมิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๑๒.	นายอนุกูล เอี่ยมสำอาง	ครูโรงเรียนบ้านท่าเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

คณะทำงานอ่านพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน รอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

๑.	นางสาวปวันรัตน์ สนธิสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๒.	นายเสกสรร สิธิวัน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๓.	นายอภิสิทธิ์ กุลโรจนสิริ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๔.	นางสาวสุทธิรัตน์ พิมพ์มุ่งหวาย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๕.	นางธัญญ์นรี จันทร์เดชาสิริ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๖.	นางสาวสุวิจยา มุลทา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
๗.	นางวิชญา อินต๊ะอิน	ครูโรงเรียนวัดสังข์กระจาย (แจ่มวิชาสอน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๘.	นางวันทนี ยอดยิ่ง	ครูโรงเรียนวัดนาคปรก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๙.	นางสาวมนพร เอี่ยมสอาด	ครูโรงเรียนวัดหนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
๑๐.	นางสาวสนธยา คันธาวัฒน์	ครูโรงเรียนประถมนนทรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

๑๑.	นางวรกมล สุตะวงค์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจำบอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๒.	นางธัญญลักษณ์ ทองไฝ	ครูโรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๓.	นางผ่องศรี โหตระกิตย์	ครูโรงเรียนบ้านขัวแคร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๔.	นางสาวอัจฉรา มณีรัตน์	ครูโรงเรียนบ้านปางคึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๑๕.	นางอรุณี สมทอง	ครูโรงเรียนบ้านต้นปริง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๑๖.	นางกัญญา สิงห์แก้ว	ครูโรงเรียนวัดประเจียก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๑๗.	นางกรุณา พูลสวัสดิ์	ครูโรงเรียนวัดท้ายยอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๑๘.	นางสาวซะฟีนะห์ หลำหวัง	ครูโรงเรียนบ้านบ่อตรุ (นิยมประชาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
๑๙.	นางกัญญาภัค เจริญมาก	ครูโรงเรียนบ้านหนองจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๒๐.	นางสาววิมวิภา โพธิ์น้อย	ครูโรงเรียนบ้านหนองมั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๒๑.	นางสาวจิราวรรณ์ บัวลา	ครูโรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๒๒.	นางสาวนิภาพร โมกไธสง	ครูโรงเรียนอนุบาลธรรมศิริวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
๒๓.	นางสาวหนึ่งฤทัย นาคประสิทธิ์	ครูโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๒๔.	นางสาวอินฑิรา ยิ้มอยู่	ครูโรงเรียนวัดทองเลื่อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๒๕.	นางสุรีพร เกศรี	ครูโรงเรียนวัดมงคลธรรมนิมิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๒๖.	นางสาวปาณิศา ถนอมทรัพย์	ครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (มีเพิ่มพิทยาภูมิ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
๒๗.	นายองอาจ พงษ์อารีย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
๒๘.	นายณัฐวุฒิ นาชัยภูมิ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตำแย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๒๙.	นางสาวดารณี เพชรไกร	รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชนี เขต ๑
๓๐.	นายอนุกูล เอี่ยมสำอาง	ครูโรงเรียนบ้านท่าเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

คณะบรรณาธิการกิจ

๑.	นางเสาวภา ศักดา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๒.	นางสาววรณัน ขุนศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓.	นางสาวราตรี ธรรมโชติ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔.	นายรัฐพงษ์ สงวนงาม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕.	นางสาววราภรณ์ ศรีแสงฉาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๖.	นางสาวศิริพร พรรณพัฒน์กุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๗.	นางสาววิจิตตรา กาฬภักดี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๘.	นางสาวณัฐพร โอนอ่อน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๙.	นางสาวประนอม เพ็งพันธ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ผู้ออกแบบภาพปกและรูปเล่ม

๑.	นางสาววราภรณ์ ศรีแสงฉาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๒.	นางสาวณัฐพร โอนอ่อน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ